

Έργο του Γιάννη Γαϊτή.

Βία στην οικογένεια

τ.272 20-2-2023 Όταν η «εστία» μας μάς πονάει.

Κάποιες φορές στα μαθήματα στην τάξη -μέσα από κείμενα και εικόνες των βιβλίων μας- αλλά και σε άλλες στιγμές π.χ. στα παιχνίδια των παιδιών κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων δίνονται οι αφορμές να μιλήσουμε για την οικογένειά μας... για την οργάνωση, τους συσχετισμούς και τις «λειτουργίες» της. Διακρίνουμε τότε παιδιά που άμεσα ή εμμέσως ευθέως ή συγκαλυμμένα δηλώνουν **περιστατικά βίας** μέσα στο σπίτι τους, πράξεις που τα πονούν στην «εστία» τους.

Η επιστήμη την τελευταία 50ετία -μέσα από διάφορες οπτικές- έχει μελετήσει και συνεχίζει να μελετάει το φαινόμενο της **ενδοοικογενειακής βίας**. Φλέγον θέμα που αναζητά λύσεις και διευθετήσεις...

Κατά τον εγκλεισμό μας δε στα σπίτια μας -λόγω του κορονοϊού- πολλές τέτοιες **τραυματικές καταστάσεις** βγήκαν στο προσκήνιο και μας προβληματίσαν όλους ακόμα περισσότερο.

Έχοντας κάνει πολλές φορές κατά το μακρινό παρελθόν στο σχολείο μας προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για κάθε είδους βία και για την καταπάτηση των (ανθρωπίνων) δικαιωμάτων (των γυναικών, των αναπήρων, των προσφύγων και μεταναστών των ζώων, bullying κλπ.) και βλέποντας έντονο **ενδιαφέρον** για τα θέματα περί οικογενείας και βίας -από εμάς, τους εκπαιδευτικούς αλλά και από τα παιδιά- αποφασίσαμε με τη Διεύθυνση του σχολείου να τα πιάσουμε και φέτος. Να τα συζητήσουμε και να επενδύσουμε κυρίως στην πρόληψη & την υποστήριξη.

Το Τμήμα Ένταξης δίνει λοιπόν ανοικτή πρόσκληση σε όλα τα τμήματα (Α – Στ) για το τελευταίο δεκαήμερο του Φεβρουαρίου 2023. Με βάση το κλασικό υλικό (το dvd και τον οδηγό/εγχειρίδιο με τίτλο «Οικογενειακές Αλήθειες», αγγίζει αυτό το ευαίσθητο θέμα. **Στοχεύει στην ενημέρωση, στην ενδυνάμωση και στην ανάπτυξη περιβάλλοντος ασφάλειας και φροντίδας.**

Το υλικό έχει δημιουργηθεί από το Πρόγραμμα **European Community's Daphne II Initiative, 2004-2008**: «Εστία: Τα παιδιά ενάντια στην ενδοοικογενειακή βία». Για να φτιαχτεί συνεργάστηκαν το Leeds Animation Workshop, το Youth Protective Ideas Center, Οι Δάσκαλοι του Κόσμου και ο Ελληνοαλβανικός Σύνδεσμος Φιλίας «Σωκράτης». Παρουσιάζεται σε 4 γλώσσες: Αγγλικά, Ελληνικά, Αλβανικά και Λιθουανικά.

Πέντε παιδιά **διηγούνται** τις εμπειρίες τους γύρω από την ενδοοικογενειακή βία. Η Έμμα και η μητέρα της ξεφεύγουν από το βίαιο πατέρα καταφεύγοντας σε ξενώνα. Ο Τζέιμι βλέπει στη μητέρα του τις συνέπειες της βίαιης συμπεριφοράς του πατέρα του. Για τη Σίντρα, η βία του πατέρα είναι ψυχολογική και **εξουσιαστική**. Η Σόφη, η αδερφή της και η μητέρα της είναι οι στόχοι της

επιθετικότητας του πατριού. Ο Ντανιέλ υποστηρίζει το φίλο του Τομ του οποίου τη μητέρα χτυπά ο φίλος της. ...Εξηγούν πώς επηρεάζονται απ τη βία που βιώνουν.

Τα παιδιά παρουσιάζονται να **αντιδρούν θετικά** στα προβλήματά τους: Το λένε σε έναν φίλο ή έμπιστο ενήλικο, επικοινωνούν με κρατικές ή εθελοντικές δομές. Όλα διεκδικούν το δικαίωμά τους να ζήσουν σε ένα ασφαλές περιβάλλον χωρίς βία.

Μέσα από το υλικό αντικρούονται **μύθοι** όπως ότι «είναι ιδιωτική υπόθεση», «φταίνει οι γυναίκες ή τα παιδιά», «οι άντρες -θύτες- δεν μπορούν να κάνουν αλλιώς», «εμφανίζεται μόνο σε οικογένειες από συγκεκριμένες τάξεις Και πολιτισμικό υπόβαθρο».

Σημειώνεται ότι αν και στα animation ο δράστης δύνανται να είναι μόνο ο άντρας της ιστορίας, η συζήτηση προσανατολίζεται στη γενίκευση πάνω και πέρα από φύλα και ηλικίες, προωθώντας την **εξάλειψη της βίας** και της κακοποίησης από όπου κι αν έρχεται και την άρση της **«Στάσης της Σιωπής»**

Στο τέλος του προγράμματος τα παιδιά ανώνυμα μπορούν να καταθέσουν την εμπειρία τους και να δείξουν με σοβαρότητα στην ομάδα την αρχική δέσμευσή τους για τη **μη συνέχιση αυτού του προβλήματος και τη διάχυση της ενημέρωσης.**

Οδηγίες Υποστήριξης Παιδιών / Μαρτύρων Βίας

- Δώστε **Χρόνο** να μιλήσουν για την εμπειρία τους
- Τονίστε τους πως δε φταίνει αυτά για την βία
- Πείτε ότι κι άλλα παιδιά έχουν ανάλογες εμπειρίες
- Σιγουρευτείτε πως καταλαβαίνουν ότι δεν είναι δική τους ευθύνη να προστατεύσουν τη μητέρα τους ή τη γυναίκα που τα φροντίζει ενώ ταυτόχρονα επιβεβαιώστε το παιδί πως εκτιμάτε την ανησυχία του και κάθε πράξη που πιθανόν έκανε ως τότε για να προστατεύσει τη μητέρα του
- Επιτρέψτε τους να εκφράσουν τα συναισθήματά τους για αυτό που είδαν / έζησαν
- Μάθετε, αν μπορείτε, αν τα παιδιά κινδυνεύουν άμεσα από το θύτη και πάρτε μέτρα για την προστασία τους
- Ελέγξτε μαζί τους αν έχουν κάποιο σχέδιο έκτακτης ανάγκης και **ΔΙΚΤΥΟ** ενηλίκων για βοήθεια. Αν όχι : Φτιάξτε μαζί τους ένα πλάνο
- Μη υποτιμήσετε τη βία...
- Προσφέρετέ τους βοήθεια για όποια δυσκολία αντιμετωπίζουν στο σχολείο. Μείνετε δίπλα τους
- Κρατήστε την ανωνυμία των παιδιών εκτός και αν είναι απαραίτητο να μιλήστε σε κάποιον σχετικά με την ασφάλειά τους. Τότε ρωτήστε τα ή ενημερώστε τα με ποιον θα μοιραστείτε την πληροφόρησή που έχετε
- Δώστε πληροφορίες για Υπηρεσίες **Υποστήριξης**

Άρθρο - Υπεύθυνος Υλοποίησης: Κυρ. Περβανάς (Τμ. Ένταξης)